

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
í t é l e t e**

Az ügy száma: Pfv.II.20.458/2016/8.

A tanács tagjai:

Dr. Makai Katalin a tanács elnöke

Dr. Baloginé dr. Faiszt Judit előadó bíró

Dr. Kövesné dr. Kósa Zsuzsanna bíró

A felperes:

A felperes képviselője:

Maurer-Morvai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Maurer-Morvai Ágnes ügyvéd)

Az alperes:

Az alperes képviselője:

Kádár Balázs Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Kádár Balázs ügyvéd)

A per tárgya:

Gyermektartásdíj megszüntetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

Felperes

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 5.P.23.444/2014/24.

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 50.Pf.636.538/2015/3.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 25.400 (huszonötezer-négyszáz) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül - leletezés terhével - rójon le a felülvizsgálati kérelmén további 20.000 (húszezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felek elvált házastársak, házasságukból 1993. augusztus 4-én Zs. utónevű gyermekük született. Az 1999. november 25. napján jogerős ítélet a felek házasságát felbontotta. A felek a bontóperben kötött jogerős bírói egyezséggel a gyermeket az alperesnél helyezték el és a felperes 1999. december 1. napjától kezdődően havi 20.000 forint

határozott összegű gyermektartásdíj megfizetését vállalta. A felperes néhány év múlva a tartásdíj összegét önként 30.000 forintra felemelte.

- [2] A főiskolai végzettségű, korábban az édesapja által elnökölt részvénytársaságban igazgatósági tagként tevékenykedő felperesnek élettársi kapcsolatból három gyermeke született 1999-ben, 2003-ban és 2008-ban. A felperes élettársa főállású anyaként havi 76.000 forint juttatásban részesül.
- [3] 2006. évben a felperes édesapjának részvénytársasága és ennek következtében a felperes munkahelye is megszűnt. A felperes ezután rendszertelenül tett eleget a tartásdíj fizetési kötelezettségének, ezért az alperes 2010-ben végrehajtási eljárást kezdeményezett. Ennek eredményeként a felperes 2014 augusztusában hátralékos tartásdíj címén és a végrehajtási költségekkel együtt 561.725 forintot édesapja közreműködésével kifizetett az alperesnek.
- [4] A felperes a tulajdonosa a családjával lakott B. R. úti négyszintes, tehermentes házas ingatlannak és a H. u. 32. szám alatti szerkezetkész ingatlannak. A felperes és édesapja közös tulajdonában áll a szomszédos H. u. 30. számú, a felperes édesapja és házastársa által lakott ingatlan. A felperes tulajdoni hányadát a társtulajdonos édesapja haszonélvezeti joga terheli.
- [5] A főiskolai végzettségű alperes havi nettó 314.000 forint jövedelemmel rendelkezik, a saját tulajdonában álló, édesanyja holtig tartó haszonélvezeti jogával terhelt 54 négyzetméter alapterületű B., F. utcai ingatlanban él.
- [6] Zs. 2012 nyarán kitűnően érettségizett, vívásban junior világbajnoki ezüstérmes, eredményes sportolóként 2014-ben havi 30.000 forint összegű sport ösztöndíjban részesült. 2012-ben, 2013-ban és 2014-ben is felvételt nyert a környezetmérnöki szak állami finanszírozású nappali tagozatára. Hallgatói jogviszonya azonban beiratkozás hiányában nem jött létre. A gyermek célja kezdettől fogva az volt, hogy egyetemi tanulmányait az Amerikai Egyesült Államokban végezze, melynek egyik feltétele más egyetemet illetően a hallgatói jogviszony hiánya. A gyermek 2014 nyarán nyert felvételt amerikai egyetemre, tanulmányait várhatóan 2018-ban fejezi be. Az oktatás költsége évi 65.000 dollár, amelyből az alperes 2.500 dollárt fizet, a gyermek 3.500 dollárt köteles ledolgozni, a további költségeket pedig támogatásként megkapja.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [7] A felperes a 2014 augusztusában benyújtott keresetében kérte a gyermek javára megállapított havi 20.000 forint összegű tartásdíj fizetési kötelezettségének 2012. augusztus 1. napjától történő megszüntetését, továbbá az alperes kötelezését a végrehajtás útján behajtott 480.000 forint hátralékos tartásdíj és ennek 2013. március 15. napjától számított késedelmi kamata megfizetésére. A felperes keresetét szűkös megélhetési körülményeivel, három kiskorú gyermeke eltartásának kötelezettségével és azzal indokolta, hogy a

felek közös gyermeke a felsőfokú tanulmányait nem folyamatosan végezte, 2012-2014. évek között a tanulmányait megszakította. A felperes és családjának megélhetése a felperes édesapjának támogatásával biztosított, aki havi 230.000 forint nyugdíjjal rendelkezik.

- [8] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a felperes évek óta nem teljesítette tartásdíj fizetési kötelezettségét, a tartásdíjhoz végrehajtási eljárás útján jutott és a felperesnek jelentős értékű ingatlan vagyona van.

Az első- és másodfokú ítélet

- [9] Az elsőfokú bíróság ítéletében a keresetet elutasította. Ítélete indokolásában hangsúlyozta, hogy a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 4:220. § (1) bekezdése értelmében a nagykorú gyermek tartásra szorultsága az életpályára való felkészülés indokoltságából következik. Zs. tartásra szorul, az általa folytatott tanulmányok a Ptk. 4:220. § (2) bekezdése szerinti szükséges tanulmányoknak minősülnek. A gyermek a középiskolai tanulmányainak befejezése után jelentős erőfeszítéssel mindent megtett annak érdekében, hogy az amerikai egyetemi felvételije eredményes legyen. A 2012 nyarától az amerikai tanulmányok megkezdéséig eltelt időt a gyermek szempontjából úgy kell tekinteni, mintha már hazai egyetemen tanult volna. Ezt az időszakot hasznosan, a felvételire való felkészüléssel töltötte és az intenzív tanulás mellett kiemelkedő sportteljesítményt nyújtott, amit a felperes sem vont kétségbe. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a gyermek törekvései méltányolhatók és a gyermek sportösztöndiját is figyelembe véve szülei támogatására szorul. A külföldi egyetemi tanulmányok folytatása szükséges tanulmánynak tekinthető. Zs. a természettudományi főszak mellett további két szakon tanul, mérnöki és orosz nyelvi képzésben is részt vesz.
- [10] A felperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy a nagykorú gyermeke tartása a Ptk. 4:220. § (3) bekezdésében foglalt feltételek szerint veszélyezteti a felperes és a saját háztartásában nevelt három kiskorú gyermeke tartását. Az elsőfokú bíróság hangsúlyozta, hogy a felperes legkisebb gyermeke abban az időszakban született, amikor a felperesnek már nem volt állandó bevétele. Körülményváltozásként értékelte, hogy a felperes a korábbi jövedelmező munkalehetősége megszűnése ellenére újabb gyermeket vállalt. Az egyetemi végzettségű, több ingatlan tulajdonjogával rendelkező felperestől azonban elvárható, hogy nagykorú gyermeke tartásához is hozzájáruljon, akár valamelyik ingatlan eladása, vagy bérbeadása útján. Az 1999-ben megállapított havi 20.000 forint tartásdíj a gyermek költségei szempontjából csak jelképes összegnek tekinthető és a felperest a Ptk. 4:220. § (5) bekezdése alapján a tartásdíj fizetési kötelezettség legfeljebb a gyermek 25. életévének betöltéséig, azaz 2018. augusztus 4. napjáig terheli.
- [11] A felperesnek a Ptk. 4:211. §-ára alapított kártérítési igénye sem

alapos, mert a gyermek szükséges tanulmányokat folytat, a tartásra rászorul, ezért az alperest nem terhelte tájékoztatási kötelezettség a felperessel szemben, a rászorultság megszűnése kapcsán. Az alperes mulasztásának hiányában a kártérítési követelés ténybeli és jogi alapja nem áll fenn.

- [12] A felperes fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyta. Az ítélete indokolásában hangsúlyozta, hogy a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 230. § (3) bekezdése értelmében a korábbi ítéletben megállapított tartásdíj legfeljebb a kereset megindítását megelőző hat hónaptól kezdődő időponttól változtatható meg. A felperes 2014. augusztus 22-én terjesztette elő a keresetét, így 2014. március 1. napját megelőzően a tartásdíj fizetési kötelezettségének megszüntetése nem kérhető. A másodfokú bíróság ezért 2014. március 1. napjától kezdődően vizsgálta a felperes tartásdíj fizetési kötelezettségének fennállását és megállapította, hogy a keresetet elutasító elsőfokú döntés érdemben helyes, de eltérő, a másodfokú ítéletben kifejtett indokok alapján.
- [13] A másodfokú bíróság álláspontja szerint annak van jelentősége, hogy a gyermekkel jó kapcsolatot ápoló, az életében résztvevő felperes már a kezdetektől tudott Zs. célkitűzéséről, az amerikai egyetemi tanulmányokról és ebben maga is támogatta a gyermeket. Az alperes már 2010. évben kérte a végrehajtás elrendelését a tartásdíjak behajtása érdekében, a felperes azonban a két sikertelen külföldi felvételi után sem indított pert a tartásdíj fizetési kötelezettsége megszüntetése iránt, holott ismert volt előtte, hogy a gyermek a sikeres hazai egyetemi felvétele ellenére, felsőfokú tanulmányokat nem folytat. A felperes közvetlenül is nyújtott anyagi támogatást a gyermeknek, minden évben aláírta a gyermek érdekében az amerikai egyetemi tanulmányi költségek támogatásra vonatkozó igénylést. A felperes keresetét csak azután nyújtotta be, hogy a gyermek sikeres felvételi vizsgát tett és a felperessel szemben indult végrehajtási eljárás a hátralékos tartásdíj kiegyenlítése miatt megszűnt. Mindebből következően a felperes a perindításig nem vonta kétségbe, hogy a gyermek külföldön az általa is preferált szükséges tanulmányokat folytat. Arra pedig nincs ésszerű magyarázat, hogy a korábban támogatott továbbtanulást a felperes utóbb és visszamenőlegesen szükségtelen és nem támogatandó tanulmánynak minősíti.
- [14] A felperes a teljesítőképességének hiányát sem bizonyította, nem adott elfogadható magyarázatot arra, hogy a ténylegesen nem igazolt havi 74-76.000 forint három gyerekre jutó jövedelemből és a környezettanulmány által igazoltan havi 97.000 forint rezsiköltséget, a fűtésre fordított évi félmillió forint kiadást, továbbá a mobiltelefon havi 14.000 forint díját hogyan képes fedezni. A felperes kiadásai - az édesapja által használt ingatlan költségeit is figyelembe véve - pedig nyilvánvalóan nem biztosíthatók a felperes édesapjának havi 230.000 forint összegű

nyugdíjából. A felperes két tehermentes ingatlannal rendelkezik B. kiemelt övezetében, amelyek közül a szerkezetkész ingatlan nagy értékű és mobilizálható. Mindebből a másodfokú bíróság arra következtetett, hogy a felperes ténylegesen nem az általa előadott, ugyanakkor nem igazolt jövedelmi vagyoni viszonyok között él, Zs. 6 éves korában megállapított havi 20.000 forint tartásdíj megfizetésére továbbra is teljesítőképesnek tekinthető.

- [15] A kártérítési követelés jogszabályi alapjaként megjelölt Ptk. 4:211. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettség a Ptk. hatályba lépésétől irányadó, annak visszamenő hatálya nincsen. A felperes a kártérítési követelés ténybeli alapjaként arra hivatkozott, hogy az alperest már 2012 nyarán terhelte az arra vonatkozó közzéi kötelezettség, hogy a gyermek a tartásra nem szorul. A korábban hatályos, a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény (a továbbiakban: Csjt.) azonban 2012 nyarán ilyen kötelezettséget nem szabályozott.
- [16] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak hatályon kívül helyezését és elsődlegesen a jogszabályoknak megfelelő, a keresettel egyező határozat meghozatalát, másodlagosan az elsőfokú- vagy a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat meghozatalára utasítását kérte annak elrendelésével, hogy a megismételt eljárásban a pert az elsőfokú, vagy a másodfokú bíróság másik tanácsa tárgyalja. A felperes a felülvizsgálati kérelmében jogszabálysértésként a Ptk. 4:195. §-t és a 4:202. §-t jelölte meg.
- [17] A felülvizsgálati kérelem részletes indokai szerint a tényállás körültekintő feltárása és az elfogultságtól mentes mérlegelése az eljárásban nem volt biztosított. A felperes az elsőfokú eljárásban kiemelte, hogy erején felül, kiskorú gyermekeinek rovasára támogatta nagykorú gyermeke továbbtanulási szándékát. Részeről a támogatás valójában szóban és „lélekben” történt, a külföldi egyetemen felhasznált nyilatkozat is rögzíti, hogy keresettel nem rendelkezik, a gyermeket anyagilag támogatni nem tudja. Tisztában volt azzal, hogy az alperes jelentős jövedelmére tekintettel az amerikai egyetemi tanulmányok folytatását képes biztosítani.
- [18] Az eljáró bíróságok figyelmen kívül hagyták, hogy a tartás sorrendjében a kiskorú gyermekek megelőzik a nagykorú, egészséges és munkaképes gyermeket. Megkérdőjelezték a harmadik gyermek vállalásának szükségességét és létjogosultságát, holott a harmadik gyermek vállalásának időpontjában a felperes még jelentős tartalékkal rendelkezett. Tévesen értékelték a 2012-2014. évek közötti időszakot úgy, mintha a gyermek tanulmányokat folytatott volna, holott a sikeres felvételik ellenére hazai egyetemmel hallgatói jogviszonyba nem lépett.
- [19] Az elsőfokú eljárásban nem kapott lehetőséget nyilatkozatai megtételére, bizonyítékai előadására, amit a másodfokú bíróság kellő súllyal nem értékelt. Kifogásolta, hogy a másodfokú tanács elnöke utalt az elsőfokú tanács elnökével fenntartott személyes kapcsolatára és ismertségére, amely további indokként szolgált a

jogerős ítélet megtámadására és növelte a felperesben a jogállami igazságszolgáltatásba vetett bizalma megingását.

[20] Az eljáró bíróságok a szerkezetkész ingatlan értékének és mobilizálhatóságának megítélésénél nem értékelték, hogy a felperes és édesapja az állagmegóvó munkák elvégzésére nem képesek.

[21] A felperes a felülvizsgálati kérelmében nyomatékosan sérelmezte azt a megállapítást, miszerint nem adott elfogadható magyarázatot arra, hogy havonta hogyan képes a családjával megélni a rendelkezésre álló bevételből. A környezettanulmány, a jövedelemigazolás és édesapjának tanúvallomása igazolja, hogy édesapja nem csak a nyugdíjából, hanem megtakarított vagyonából is támogatja a felperest és családját.

[22] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte. Hangsúlyozta, hogy a felperes felülvizsgálati kérelmében olyan tartalmú ítélet meghozatalát kéri, amelyre a jogszabálysértésre való hivatkozás hiányában a Kúriának nincs lehetősége. A Ptk. 4:195. § és a 4:202. § megsértésének megjelölése az okszerű bírói mérlegelésen alapuló döntést vitatja, amely a felülvizsgálati eljárásban eredményesen nem támadható.

A Kúria döntése és jogi indokai

[23] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

[24] A Pp. 272. § (2) bekezdése értelmében a felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Az 1/2016. (II. 15.) PK véleményben kifejtettek szerint ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti. Bármelyik törvényi feltétel hiányában a felülvizsgálati kérelem érdemben nem bírálható el. Ha a fél a felülvizsgálati kérelmében több, egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozik, valamennyi hivatkozásának rendelkeznie kell a törvényben meghatározott tartalmi követelményekkel.

[25] A felperes elsődleges felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását a keresettel egyező határozat meghozatalával kérte. A perben a felperes két, egymással valóságos tárgyi keresethalmazatban álló keresetet terjesztett elő. Az egyik keresettel 2012 szeptemberétől kérte a tartásdíj fizetési kötelezettsége megszüntetését, a másik keresettel kártérítési követelést érvényesített az alperessel szemben. A felülvizsgálati kérelemben a felperes megsértett jogszabályhelyként a Ptk. 4:195. §-t és a 4:202. §-t jelölte meg.

- [26] A Ptk. 4:195. §-a kimondja, hogy ha a törvény eltérően nem rendelkezik, nem köteles mást eltartani, aki ezáltal saját szükséges tartását vagy a tartás sorrendjében a jogosultat megelőző személy tartását veszélyeztetné. A Ptk. 4:202. §-a pedig úgy rendelkezik, hogy ha valaki több jogosult eltartására köteles és mindegyiket nem képes eltartani, a jogosultság sorrendjében a) a kiskorú gyermek a nagykorú gyermeket; b) a gyermek a házastársat, a volt házastársat és a volt élettársat; c) a házastárs, a volt házastárs és a volt élettárs - egymással egy sorban - a szülőt; d) a szülők - egymással egy sorban - a többi rokont; és e) a többi rokon közül a leszármazó a felmenőt és a leszármazás rendjében a közelebbi rokon a távolabbat megelőzi.
- [27] A jogerős ítélettel elutasított kártérítési keresetet illetően a felülvizsgálati kérelem nem felel meg a Pp. 272. § (2) bekezdésében foglalt tartalmi követelményeknek, mert nem tartalmazza a felperesnek a jogszabálysértésre vonatkozó jogi álláspontját, annak indokait. E kereset elutasításának jogszabálysértő volta ezért a felülvizsgálati eljárásban érdemben nem vizsgálható.
- [28] A felülvizsgálati eljárás tárgya a jogerős határozatnak a felülvizsgálati kérelem keretei között történő felülbírálata. A perben hozott jogerős ítélet nem tartalmazza a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott, az elsőfokú ítéletben kifejtett, a felperesnek a harmadik gyermek vállalásával, a felperes felelős szülő magatartásával kapcsolatos okfejtését. A másodfokú bíróság ítélete indokolásában hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság érdemben helyes döntésének indokaival nem értett egyet, az elsőfokú ítéletet a jogerős ítéletben kifejtett indokok alapján hagyta helyben. A sérelmezett megállapítás hiánya értelemszerűen kizárja az erre vonatkozó jogszabálysértés vizsgálatát és elbírálását.
- [29] A Pp. 272. § (2) bekezdésében foglaltakból következően a felülvizsgálati kérelem tartalmi kellékei között szoros logikai és perjogi kapcsolat áll fenn, a megsértett jogszabályhely megjelölésének, valamint a fél ezzel összefüggő jogi érvelésének a jogszabálysértéshez kell kapcsolódnia. A felperesnek a tényállás körülmények feltárásának elmaradásával, az első - és a másodfokú bíróság elfogultságával, az igazságszolgáltatásba vetett bizalma meggyengülésével kapcsolatos jogszabálysértő hivatkozásai a felülvizsgálati kérelemben megjelölt, a kötelezett tartási képességére és a tartásra való jogosultság sorrendjére vonatkozó törvényi rendelkezéseket (Ptk. 4:195. §, 4:202. §) nem sértik.
- [30] A felperes felülvizsgálati kérelmében - tartalma szerint - a jogerős ítélet jogszabálysértő voltát arra alapította, hogy az eljáró bíróságok a tartásdíj megszüntetése iránti keresete elbírálása során a bizonyíték jogszabálysértő mérlegelése alapján állapították meg, hogy a tanulmányait folytató nagykorú gyermeke tartására teljesítőképes, holott saját jövedelemmel, mobilizálható ingatlan vagyonnal nem rendelkezik, a felperes és családja megélhetését édesapja biztosítja. Teljesítőképességének hiányát jelenti az is, hogy Zs. tartása a tartásra jogosultak sorrendjében

öt megelőző kiskorú gyermekei tartását veszélyezteti és ilyen helyzetben a felperes sem kötelezhető a tartásra.

- [31] A Ptk. szabályozásában a családjogi tartás általános szabályait a rokontartás közös szabályai (XX. fejezet) rendezik. A Ptk. 4:195. §-ában foglalt teljesítőképesség - a kiskorú tartásának kivételével - a családjogi tartás általános feltétele a kötelezett oldalán. A tartásra kötelezését a teljesítőképességének hiánya kizárja, amely akkor állapítható meg, ha a tartás a kötelezett saját, illetőleg a tartásra jogosultak sorrendjében a jogosultat megelőző személy tartását veszélyezteti. Ezt a sorrendet állítja fel a Ptk. 4:202. §-a, amely szerint az első helyen a kiskorú gyermek áll, őt követi a tanulmányait folytató nagykorú gyermek. A korábban hatályban volt Csjt. szabályain alapuló és a Ptk. szabályai szerint érvényesített, a tartásdíj megszüntetése iránti követelés esetén azonban változatlanul érvényesül az a következetes bírói gyakorlat, mely szerint a sorrendiség szabálya csak akkor irányadó, ha a kötelezett valamennyi gyermeke indokolt szükségleteinek fedezésére alkalmas tartásdíjat arányosítással sem tud fizetni (BH 2012.292).
- [32] A továbbtanuló nagykorú gyermek tartására vonatkozó különös szabályokat a Ptk. XXII. fejezet tartalmazza. A Ptk. 4:219. §-a előírja, hogy a nagykorú gyermek tartására a rokontartás közös szabályait és a kiskorú gyermek tartására vonatkozó rendelkezéseket a XXII. fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. Ennek megfelelően a továbbtanuló nagykorú gyermek tartásra jogosultságának törvényi feltételei az általános és a különös szabályok alapján az alábbiak: 1. az életpályára való indokolt és folyamatos felkészülés miatt a tartásra rászorul [Ptk. 4:220. § (1)-(2) bekezdés]. 2. A tartásra nem érdemtelen [Ptk. 4:194. § (2) bekezdés, 4:220. § (4) bekezdés]. 3. Nincs tartásra képes házastársa, volt házastársa és élettársa [4:194. § (1) bekezdés] 4. A tartásra kötelezett szülő teljesítőképessége, a jogosult tartása a szülő saját szükséges tartását vagy kiskorú gyermekének tartását ne veszélyeztesse [Ptk. 4:220. § (3) bekezdés c) pont].
- [33] A felülvizsgálati kérelemből kitűnően a felperes a felülvizsgálati eljárásban már nem vitatta, hogy nagykorú gyermeke az életpályára való indokolt és folyamatos felkészülés miatt a tartásra rászorul. A felperes a gyermek érdemteleniségére nem hivatkozott és nincs a 3. pontban meghatározott, a tartási kötelezettség sorrendjében a felperest megelőző hozzátartozója, ezért a tartásdíj megszüntetése iránti követelés a felperes teljesítőképességétől függően, a másodfokú bíróság által helyesen hivatkozott, a Pp. 230. § (3) bekezdésében meghatározott visszamenőleges határidőtől kezdődően bírálható el.
- [34] A perben a Pp. 3. § (3) bekezdése és a 164. § (1) bekezdése alapján a felperesnek kellett bizonyítania, hogy a tartásdíj megfizetésére teljesítőképességének hiányában nem képes. A másodfokú bíróság a teljesítőképesség vizsgálata során helyesen vette alapul, hogy a szülőnek az anyagi viszonyaihoz mért tartás teljesítésére vonatkozó kötelezettségét nem érinti, ha valós jövedelme nem tisztázható. A

következetes bírói gyakorlat ezért vizsgálja a felek vagyoni viszonyait, életkörülményeit és életvitelét, amelyekből megalapozott következtetés vonható a tényleges jövedelmi viszonyokra (EBH 2000.318.). Emellett a tartásra köteles szülők a gyermek eltartásáért nem csak a jövedelmükkel, hanem vagyonukkal is felelnek.

- [35] A másodfokú bíróság a perben feltárt adatok és bizonyítékok, továbbá a felek előadásainak a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelő, ezért felülvizsgálattal nem támadható mérlegeléssel okszerűen következtetett arra, hogy a gyermek szükségleteihez képest jelképesnek tekinthető tartásdíj megfizetésére a felperes képes, az nem veszélyezteti a felperes és a vele közös háztartásban élő kiskorú gyermekeinek megélhetését. A Kúria hangsúlyozza, hogy még a felperes bizonyított jövedelemszerzésének hiánya sem adna alapot a tartásdíj megszüntetése iránti kereset teljesítésére, mert a felperes értékesíthető, a családtagjai által nem lakott, tehermentes ingatlantulajdonnal rendelkezik. Az értékesítést pedig nyilvánvalóan nem gátolja, hogy a felperes állítása szerint a szükséges karbantartási munkákat pénzügyi fedezet hiányában nem végezte el. A főiskolai végzettséggel rendelkező felperestől elvárható, hogy gyermekei tartását szakképzettségének megfelelő, vagy ahhoz hasonló munkakörben való elhelyezkedéssel biztosítsa, figyelemmel arra a köztudomású tényre, is hogy a munkaerő piacon jelentős kereslet van.
- [36] A Kúria a kifejtettekre tekintettel a jogszabályoknak megfelelő jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [37] A Kúria ítéletét a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül hozta meg.
- [38] A felülvizsgálat értéke helyesen 720.000 forint (240.000 forint a tartás megszüntetése és 480.000 forint a kártérítés), így az illethekekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 50. § (1) bekezdése szerint megállapított felülvizsgálati eljárási illeték 70.000 forint. A felperes 50.000 forint illetheket lerovással teljesített, ezért a Kúria a további 20.000 forint illetheek lerovására az Itv. 74. § (2) bekezdése alapján leletezés terhével kötelezte.
- [39] A felperes felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján az illeték a terhén marad és köteles az alperes felülvizsgálati eljárási költségeinek a megfizetésére. A Kúria ennek mértékéről a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése alapján határozott.

Dr. Makai Katalin s.k. a tanács elnöke, dr. Baloginé dr. Faiszt
Judit s.k. előadó bíró, dr. Kövesné dr. Kósa Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő